Муса Гали

(1923-2004)

Башкорт шагыйре Муса Галинең тууына 97ел

Муса Гали тулы исеме **(Галиев Габдрахман Гали улы)**

Туган елы **:1923 ел 15 октябрь**
Туган авылы **:Чишмә районы, Иске Муса авылы.**

Хезмәт баскычлары **:**
1946-1948 Чишмә районы Чувалкип җиде еллык авыл мәктәбендә укытучы, директор урынбасары.
1948-1959 «Пионер» журналында әдәбият булеге мөдире
1956-Язучылар союзы әгзасы.
1959-1963 Башкортостан Язучылар союзында әдәби консультант.
1973 -Хезмәт Кызыл байрак ордены белән бүләкләнә.
1979 - Салават Юлаев исемендәге Республика премиясе лауреаты.
1982 - РФ атказанган мәдәният хезмәткәре.
1985 – 2 нче дәрәҗә Ватан сугышы ордены белән бүләкләнә.
1993 - Халыклар дуслыгы ордены белән бүләкләнә.

“...Мәңге үсер зифа ак каеннар,
Тонык шәүлә ятыр алардан,
Тормыш балкыр,ят күләгә төшмәс,
Ак каенлы изге кырлардан.”
Муса Гали

Родословная Мусы Гали
Туроян
Мухаметгали
Хаматгали
Гайня
Гафия
Хабибрахман
Мухамадьяр
Хамадинур
Гали
(МусаГали)
Рашид
Фархат
Галия
Фания
Фарит
Аниса
Зубаржат
Анвар
Олег
Лена
Гузель
Айгуль
Альбина
Асхат
Мунир
Рашит

Акчишмә

Басу уртасында Акчишмә бар,
Парлап үсә тәлгәш каены,
Искә төшсә шушы тере чишмәң,
Артык сагынам сине, авылым.
Җил искәндә, яфракларын җәеп,
Арнап көмеш чишмә дусына,
Ак каеннар әгәр җыр башласа,
Карт зирекләр җырга кушыла.
Мына ярсый чишмә шушы мәлдә
Куптарырдый булып ташларын,
Күргәнем юк минем һич бер кайда
Суның шулай матур акканын.
Әйтерсең, ул каеннарга үреләә
Сөйләр өчен серен , теләген,
Әйтерсең, ул офокларга ашкан
Басуларның кайнар йөрәге.
Юк, йөрәге тугел! Ул тик суның
Безнең яшәү кебек татлысы,
Туган җирнең ул тик бер өлеше,
Көмеш кебек саф бер тамчысы.

Муса Гали

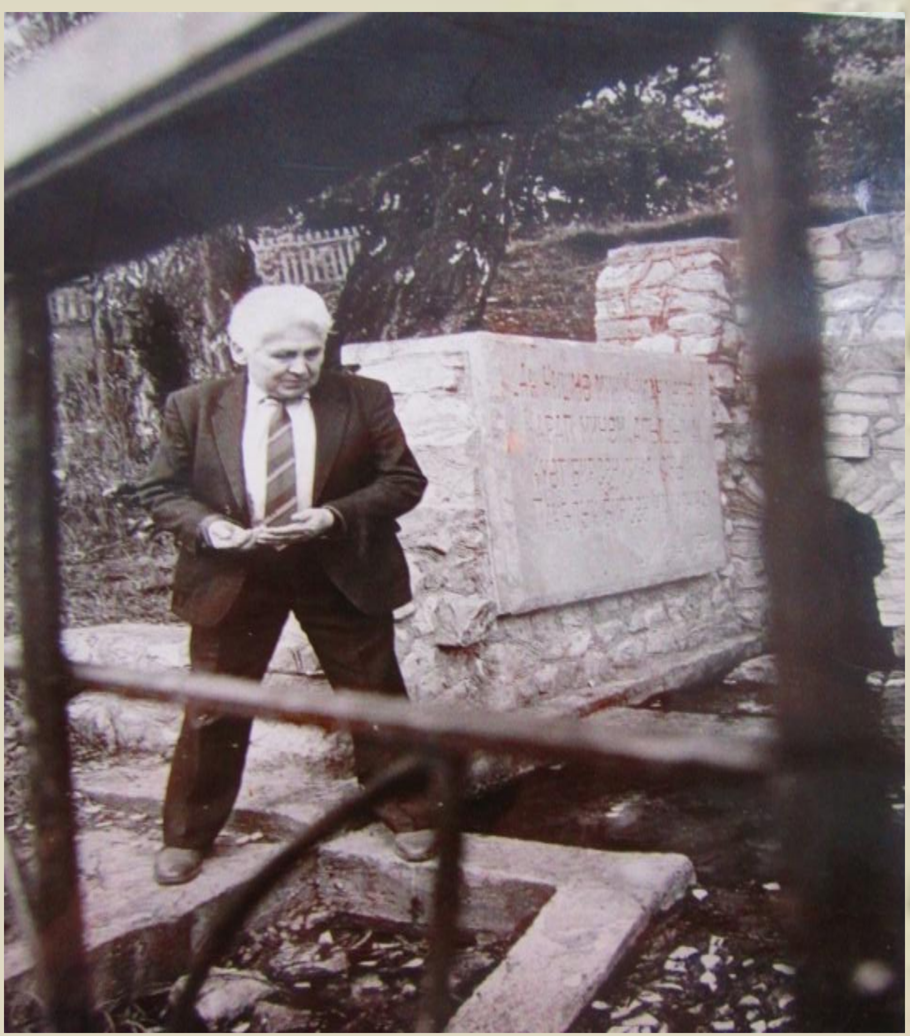

Әй, авылым, салкын яңгырлардан
Койма –такталарың карайган
Ә шулай да җылы икмәк исең
Урамыңа чаклы таралган.

Бик –бик җылы миңа бу туфраклар
Мында үткән ярты гомерем,
Туган авылым, сүнмәс,кояш итеп,
Тойды сине минем күңелем.

Муса Галинең туган авылы – Иске Муса

... Ил янганын күргән минем йөрәк
Тынмас булып инде гел яна,
Яу юллары кичеп, шуны белдем:
Ил янмасын өчен ир яна!...»

Муса Гали

Муса Гали Словакия партизаннары арасында

Елга ага тау -таш яра-яра
Кривань йөрәгеннән ургылып.
Көлеп –шаулап аккан шушы елга
Күкрәгемә тулды җыр булып.
Лацо, Лацо!..
Син, ахрысы мине
Алып килдең әкият иленә
***Төшләремдә тугел өнемдә*.**

(Словакия партизаны Ладислав Беньога багышлана._

Уфада Украина әдәбияте көне

Язучылар съезды делегатлары. Мәскәү 1965 ел. Март.

Шагыйрь Муса Гали
Иван Драч белән

Словакия
язучылары белән

Монголиядә кунакта.
1975 ел

Шагыйрь Муса
Гали Дрезден дә.
1977 ел.

Баку. 1985 ел.

Шагыйрь Муса Гали
Парижда.

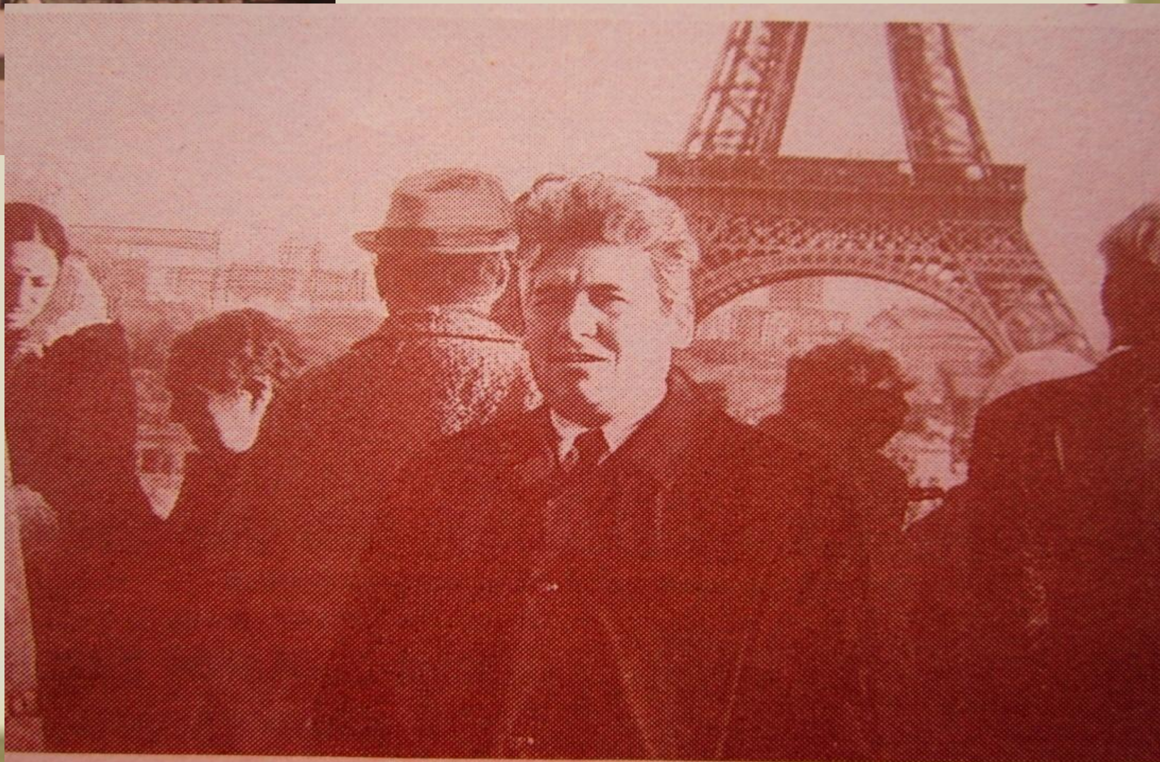

Шагыйрь яшь язучылар арасында

Шагыйрь Муса Гали авылдашлары арасында

Кизәк елгасы

Туган җирем...муел чәчкә коя...
Күрдем шуны күпме язларда!
Муел чәчкәләре яуган җирем
Китмәмен мин синнән кайларга?!
Үстем, җирем, синдә нинди ябай;
Мин сузмадым зурга өметне,
Туфрагыңа бассам,бәхет, дидем.
Суларыңны эчсәм шул җитте.
Муса Гали.

Акчишмә басуы

Акчишмә юлы

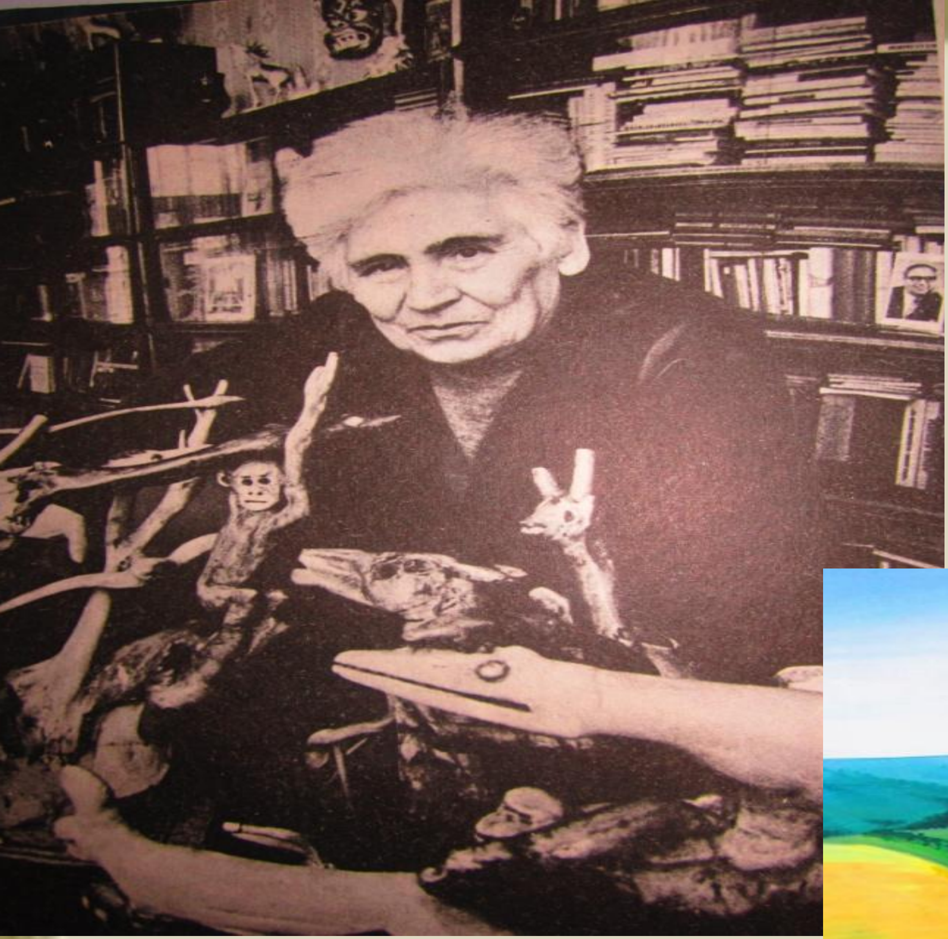

«Әкияттән
чыккан
бабай»

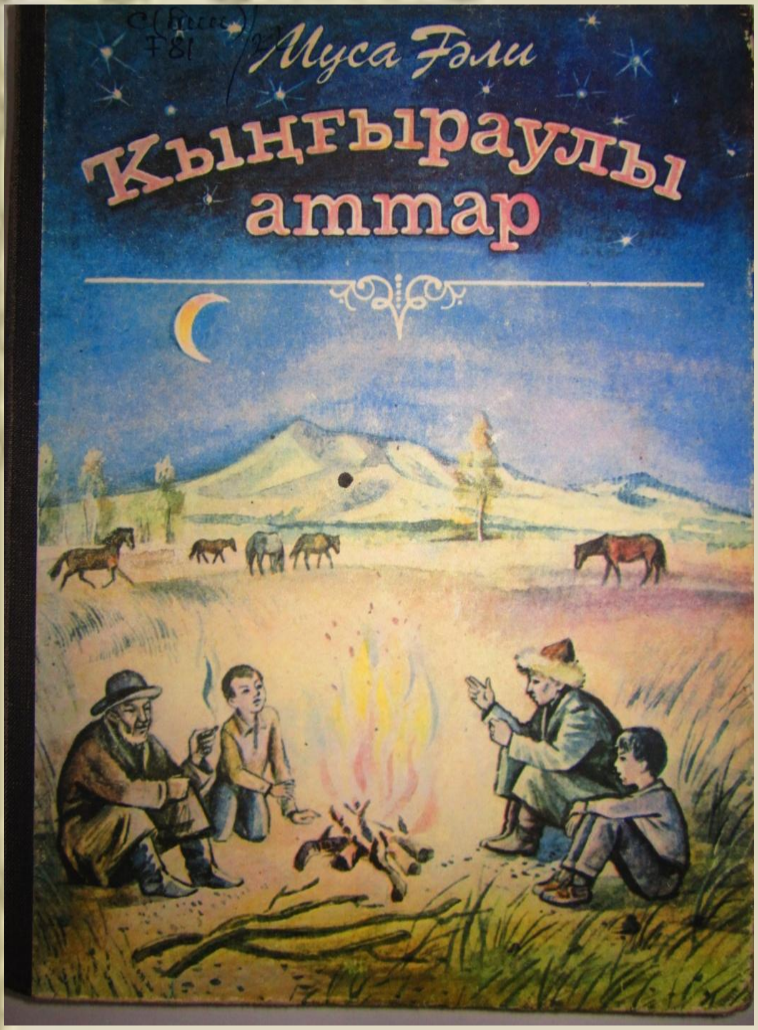

«…Ә мин малай чагымда
Әкияттә йөреп кайттым.
Аю, төлке, кошлардан
Үземә дуслар таптым…»

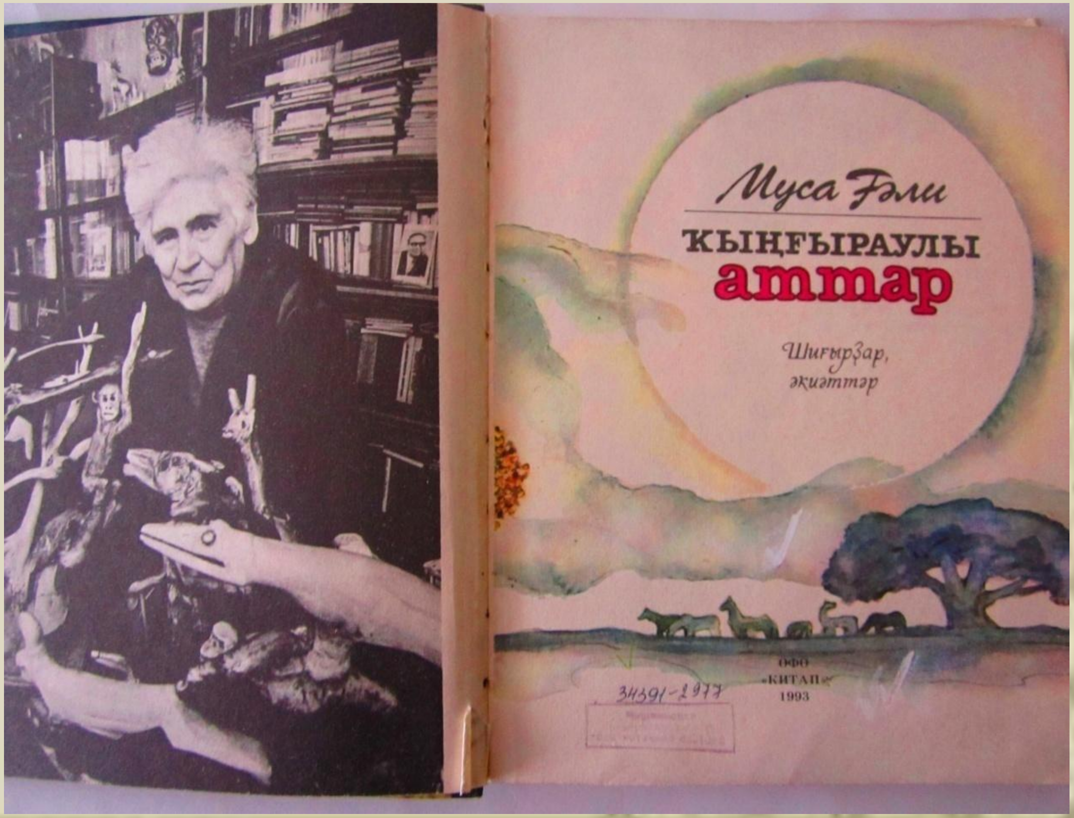

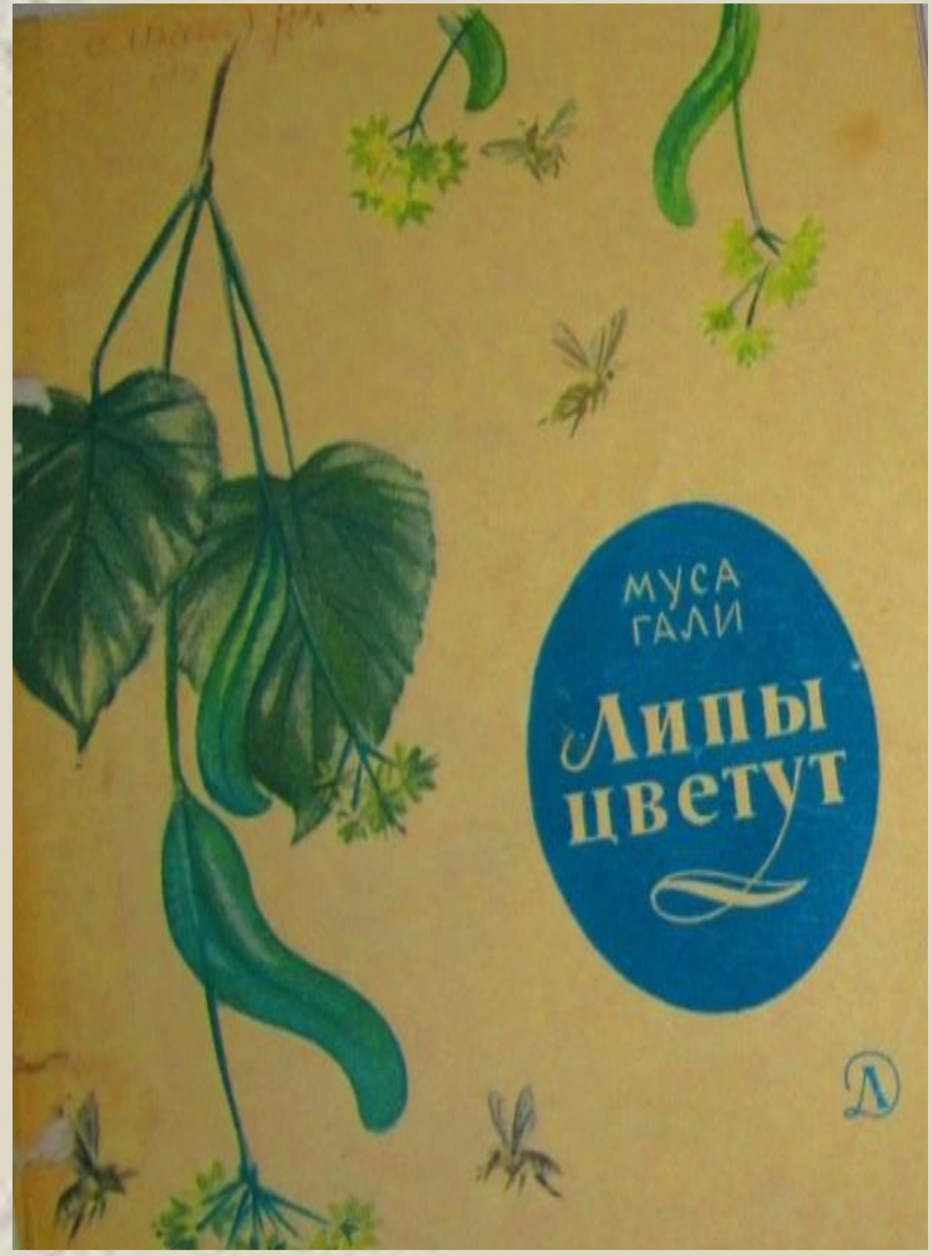

1979 елда шагыйрь
Муса Галигә
« Юкәләр чәчкә ата» исемле
шигырьләр җыентыгы өчен
республикабызның
Салават Юлаев исемендәге
премия бирелә

Муса Галинең шигырьләре рус , үзбәк һәм башка телләргә тәрҗемә ителде.

ШМЕЛЬ

Я бежал,
Бежал,
Бежал.
Зверь за мной
Жужжал,
Жужжал.

Я бежал — и вдруг споткнулся
О большущий белый гриб.
Я споткнулся, кувыркнулся
И подумал: я погиб.

Я лежал,
Лежал,
Лежал.
Зверь жужжал,
Жужжал,
Жужжал:

— Жу-жу-жу — уж-жасно ж-жарко,
Жу-жу-жу — уж-жасно ж-жалко,
Что уж-жасно вы устали
И реш-шили отдохнуть!
Где ж-же клевер, сладкий клевер?
Я летал на юг, на север,
Пож-жалейте, укаж-жите
До луж-жайки ближ-жний путь...
Я махнул ему рукой
На лужайку за рекой.

И помчался он сквозь чащу,
Сделав плавный разворот,
Словно маленький
жужжащий
Золотистый вертолёт.

30

31

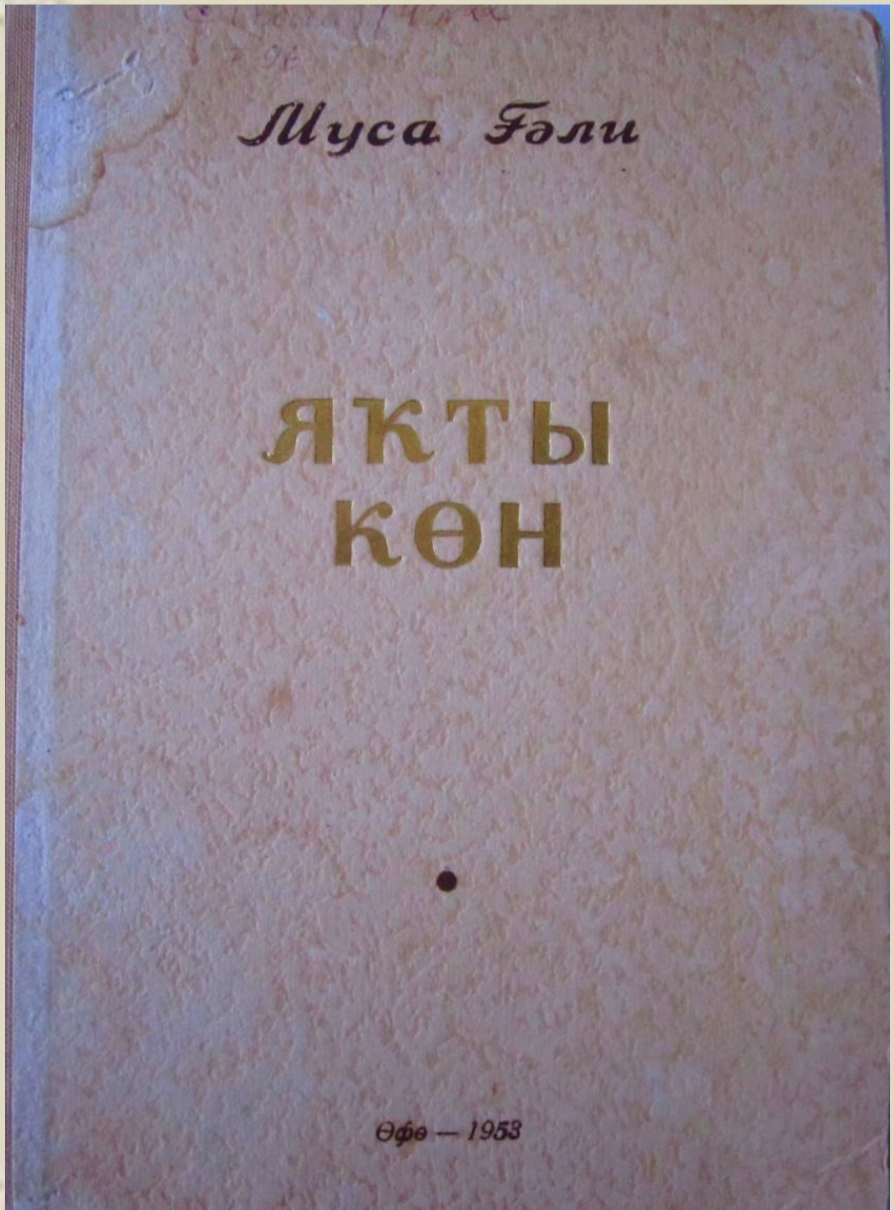

Муса Галинең 1953 елда басылып чыккан беренче китабы.

Муса Галинең рус телендә Бөек Җиңүнең 50 еллыгына арнап бастырылган китабы

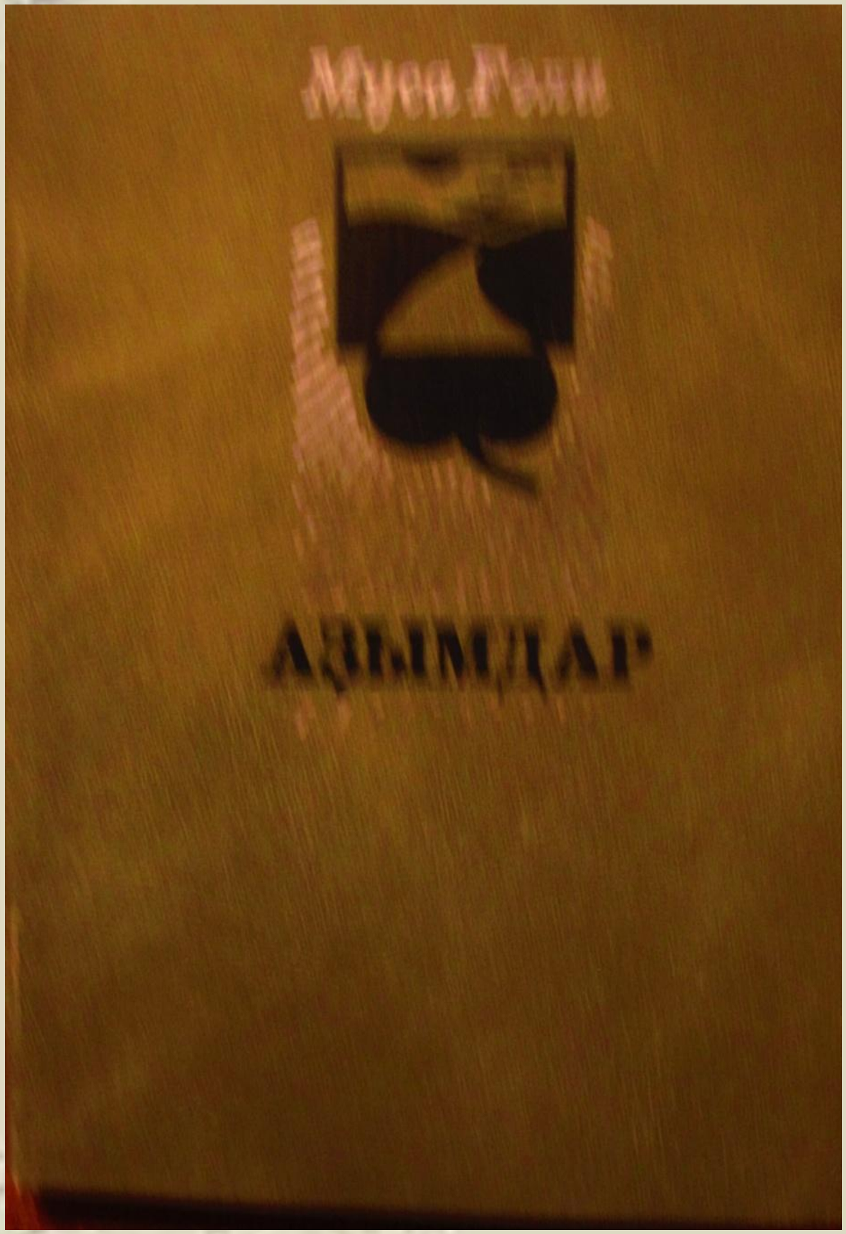

«Азымдар» китабы Муса Галинең 80 яшьлек юбилеена арнала

Муса Гәли
Ҡыҙыл үләндәр
Муса Гәли
Диңгеҙҙәр аша һөйләшеү
МУСА ГӘЛИ
Гөлдәр һәм йондоҙҙар
МУСА ГӘЛИ
МУСА ГӘЛИ
Муса Гәли
Ҡояш еле

МУСА ГАЛИ
ЗВЕЗДА НАДЕЖДЫ
МУСА ГАЛИ
Багряные травы
МУСА ГАЛИ
Муса Гали
ТРОСТНИКОВАЯ ФЛЕЙТА
МУСА ГАЛИ
СЕРДЦЕ ВЕСНЫ
Муса Гали
СОЛНЦЕ, СЛЕЗЫ

Муса Галинең тууына 90 ел тулу уңаеннан бастырылган китап.

Төзүчесе Кадим Аралбай

«Мөхәббәтем –
– кояшым син»

Ярый әле син бар бу дөньяда,
Нишләр идем салкын җилләрдә.
Кемгә сыенып идем тын төннәрдә,
Көнем төнгә торып көннәрдә.
Әй, гомернең хәтәр минутлары...
Бөгелә , сыгыла җилдә каеннар.
Ә үзем соң әз егылдым мени
Яшәешнең текә тавыннан.

Ничә кабат син күтәрдең мине,
Җаным – тәнем юлда талганда.
Кояш булып бактың күзләремә,
Өметләрем сүнеп барганда
Әй, гомернең алтын минутлары...
...Ана, балык сикерә елгада.
Яңы моңнар чыңлый колагымда-
Ярый эле син бар дөньяда.

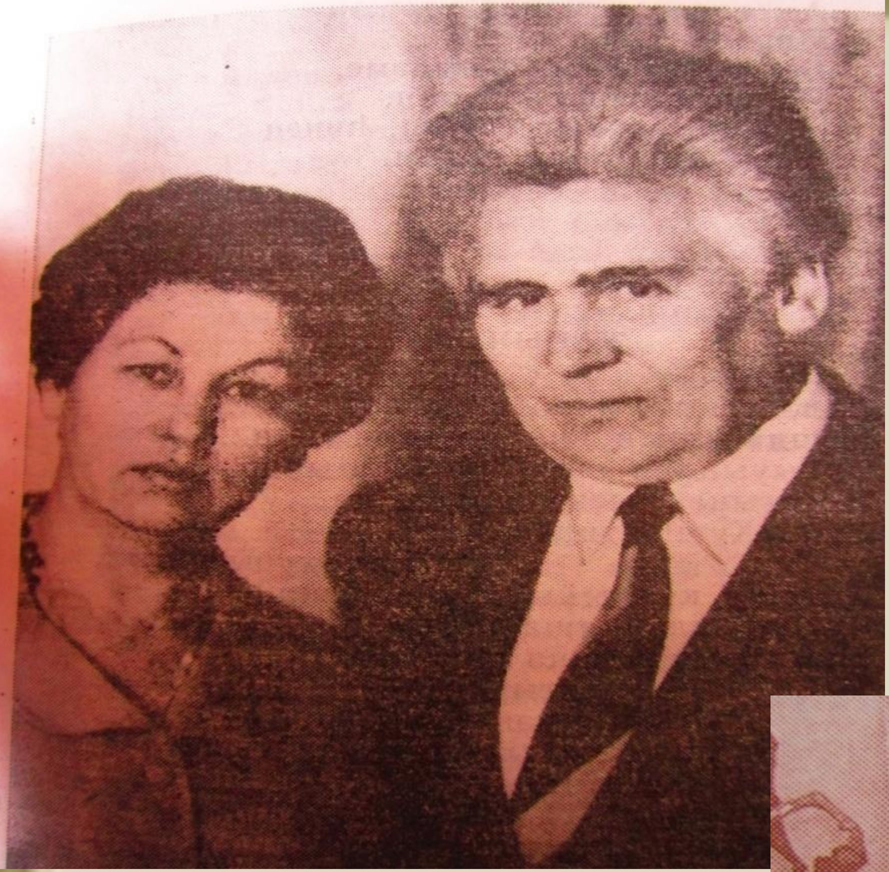

Тормыш иптәше Рәйлә апа белән 50 елдан артык бергә тату гомер кичерделәр

БАШҠОРТОСТАН РЕСПУБЛИКАҺЫ
ШИШМӘ РАЙОНЫ
ХАКИМИӘТЕ БАШЛЫҒЫ

452170, Шишмә э. ҡ., Киров урамы, 50

РЕСПУБЛИКА БАШКОРТОСТАН
ГЛАВА АДМИНИСТРАЦИИ
ЧИШМИНСКОГО РАЙОНА

452170, р.п. Чишмы, ул. Кирова 50

ҠАРАР | ПОСТАНОВЛЕНИЕ

«3» май 2005 й. | № 373-п | «3» мая 2005 г.

О присвоении имени видного поэта Республики Башкортостан средней общеобразовательной школе с.Старый Муса

В связи с обращением коллектива школы с.Старый Муса о присвоении образовательному учреждению имени видного поэта Мусы Гали, на основании Закона Республики Башкортостан «О порядке присвоения имен государственных и общественных деятелей улицам, площадям и другим составным частям населенных пунктов, организациям в Республике Башкортостан» и положительного заключения Правительства Республики Башкортостан (№492 – 4503 от 28.04.2005 г.)

П О С Т А Н О В Л Я Ю:

Присвоить средней общеобразовательной школе с.Старый Муса имя видного поэта Республики Башкортостан, участника Великой Отечественной войны Мусы Гали (Галеева Габдрахмана Галеевича).

Глава администрации
района

Ф.З.Уразметов

2005 елның көзендә шагыйрьнең укыган мәктәбенә аның исеме бирелде һәм такта таш ачылды.

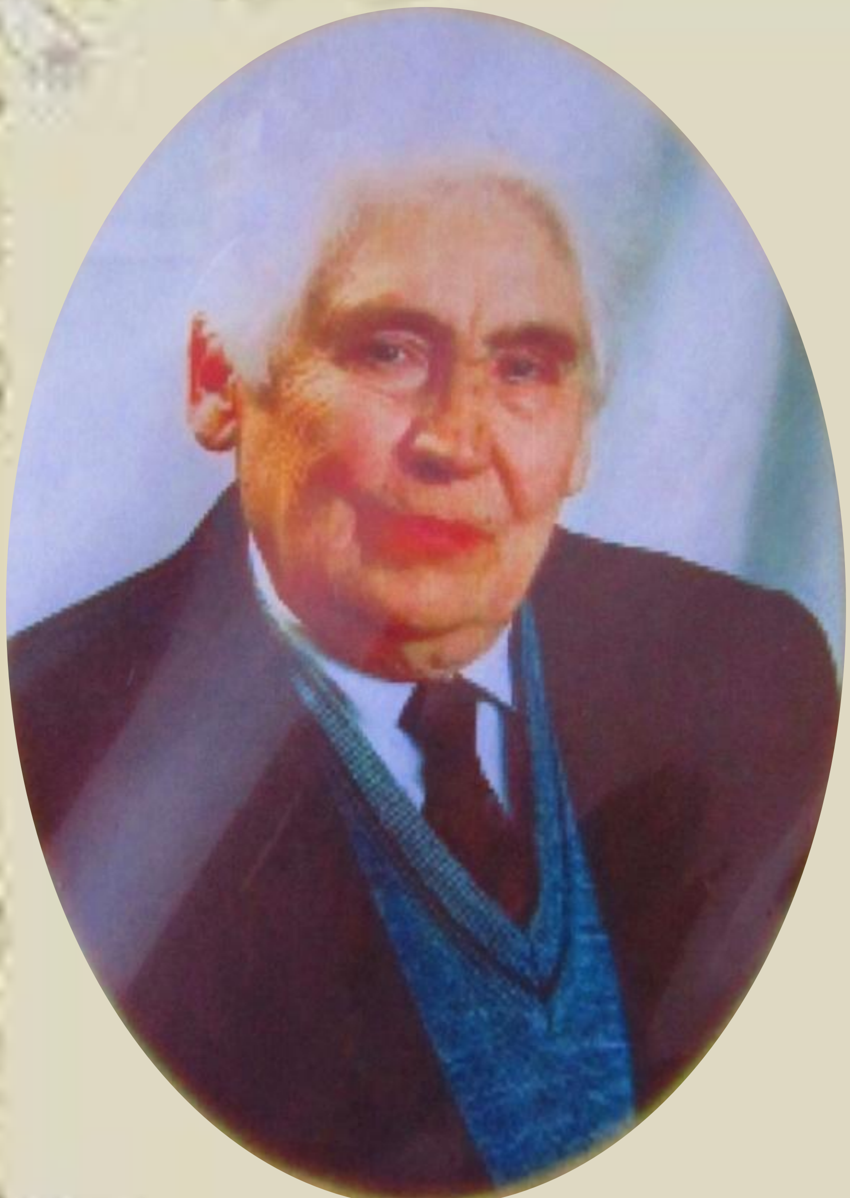

“Юлга чыксам
яки йөреп кайтсам,
Иң пак хисләремә юл ачып,
Җем –җем килеп, талгын агып ятты
Кизәк атлы кечкәй елгачык.
Кизәк – елга ...
Гаҗәп сәер исем...
Чал тарихта аның серләре.
Дәвер белән бергә җиргә сеңгән
Кизәк янган учак көлләре.
Эш исемдәме ни ...хатеремдә:
Казлар оча хаман каңгылдап.
Киндер токка сохарилар төяп,
Киткән мәлем истә авылдан.
Эш исемдәме ни...
Еллар узып,
Уйларымнан китми нигә ул.
Диңгезенә халкым йөрәгенең
Шул елгачык ачты миңа юл.

Муса Гали

Ихтибарыгыз өчен рәхмәт!